

**Сметаніна Н.В.,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
к. ю.н., асистент кафедри
кримінології та кримінально-виконавчого права**

**ДОСЛІДЖЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ ПРО
ШКОДУ ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ДЛЯ
НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ У 2020 році**

На сьогодні однією з актуальних проблем, яка потребує ретельного вивчення, є проблема домашнього насильства. Ця проблема виходить на перший план наукового дослідження,

поряд з вивченням організованої злочинності та міжнародного тероризму.

За матеріалами Жіночого консорціуму ННД США, від домашнього насильства в світі потерпає більше жінок, ніж від пограбувань, зґвалтування незнайомими та в автомобільних катастрофах, разом узятих. Кожні 9 секунд у світі жінка страждає від побоїв чоловіка чи того, з ким вона проживає. 32% вагітних жінок терплять побої. 90% дітей усвідомлюють насильство як таке, що спрямоване на їхню матір. За дослідженнями Інституту соціологічних досліджень НАН України 68% жінок (це, приблизно, 18 млн.) в Україні зазнають знущання в сім'ї, у тому числі 20% – часто (в основному, це побиття з боку чоловіка).

Згідно з оцінками Світового Банку в індустріально розвинутих країнах у загальному показнику смертності жінок у віці 15-44 років 19% припадає на зґвалтування та насильство у сім'ї. Це означає, що кожна п'ята жінка, яка вмирає у цьому віці, помирає внаслідок травм і хвороб, що спричинені актами насильства. Щороку 600 жінок гинуть в Україні від домашнього насильства. Лише 10% з 1 млн жінок, які піддаються насильству, вирішують повідомляти про насильство.

Новий Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» містить ряд заходів, які відповідають міжнародному досвіду запобігання домашньому насильству. Зокрема, це запровадження Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі; спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству (терміновий заборонний припис стосовно кривдника, обмежувальний припис стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників); поширення дії законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству на значно ширше коло осіб; надання допомоги та захисту постраждалим особам та інші.

Як показало авторське вивчення громадської думки про шкоду від домашнього насильства для населення України у 2020 році (опитування проводилось шляхом інтернет-анкетування у період з березня 2020 року по вересень 2020 року, нараховує 253 опитаних учасників віком від 14 до 59 років, які представляють всі регіони України), найбільше громадян України у 2020 році турбували стан медицини (71,1 %), проблеми безпеки і злочинність (53 %), корупція в органах влади (52,6%). Варто зазначити, що 46,2% опитаних громадян зазначили, що їх турбує поширення випадків домашнього насильства.

За місцем проживання 72,3% опитаних жителі міст, 16,6% – обласних центрів, 3,5% мешканці районних центрів, 3,6% мешканці столиці, 4% представляють сільську місцевість.

93,7% опитаних громадян зазначили, що домашнє насильство є злочином, 4,3% вказали, що домашнє насильство змушує їх щоденно турбуватись про своє життя і майно. Разом з тим, 4% переконані, що домашнє насильство є приватною справою родини і не потребує втручання правоохоронних органів.

На питання «чи знаєте Ви, що у 2017 році було прийнято новий Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»?», 72,3% опитаних відповіли, що так, знаю, а 27,7% відповіли, що ні, не знаю. Найбільше опитані громадяни зазнали шкоди від психічного насильства (84,2%) і фізичного насильства (40,4%). 21,1% опитаних зазначили, що були жертвою економічного насильства (21,1%), а 10,5% були жертвою сексуального насильства.

На запитання «Чи звертались Ви до правоохоронних чи спеціалізованих органів щодо випадків домашнього насильства?», 85,3 % опитаних відповіли, що ні, не звертались, а 8,6 % відповіли, що так, звертались.

Слід відзначити, що 24,1 % опитаних відповіли, що у них є побоювання стати жертвою домашнього насильства, а 57,7% були свідками домашнього насильства, що вчинялось сторонніми

людьми (зокрема, сусідами). 32,4 % опитаних зазначили, що були свідками домашнього насильства у родині своїх батьків.

Проведене опитування громадян показало, що 49,8% учасників у випадку вчинення щодо них домашнього насильства зателефонують до поліції, 42,3% зателефонують батькам, 37,2% зателефонують на Національну «гарячу лінію», 31,2% зателефонують друзям, а 11,5 % не повідомлять нікому.

80,6% опитаних зазначили, що їх турбує зростання кількості випадків домашнього насильства у 2019-2020 рр. Більше того, 40,7% готові витрати особисті грошові кошти на фінансування програм допомоги жертвам домашнього насильства.

Як бачимо, проблема домашнього насильства є актуальною для українського суспільства. Громадяни готові бути активними суб'єктами запобігання цьому явищу і надавати допомогу і підтримку жертвам домашнього насильства.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО

ЮРИДИЧНА ОСІНЬ 2020

Збірник тез доповідей та наукових повідомлень
учасників ювілейної XX міжнародної
науково-практичної конференції молодих учених

23 листопада 2020 р.

м. Харків

УДК 340(043.2)

Адреса редакційної колегії:
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
вул. Пушкінська, 77, Харків, 61024, Україна

Тези друкуються мовою оригіналу,
відображають позицію автора,
який несе відповідальність за зміст

Юридична осінь 2020 року: зб. тез доповідей та наук.
повідомл. учасників міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених
(Харків, 23 листоп. 2020 р.) / за заг. ред. А.П. Гетьмана. – Х.:
Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2020. – 691 с.

УДК 340(043.2)

©Національний
юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2020 р.